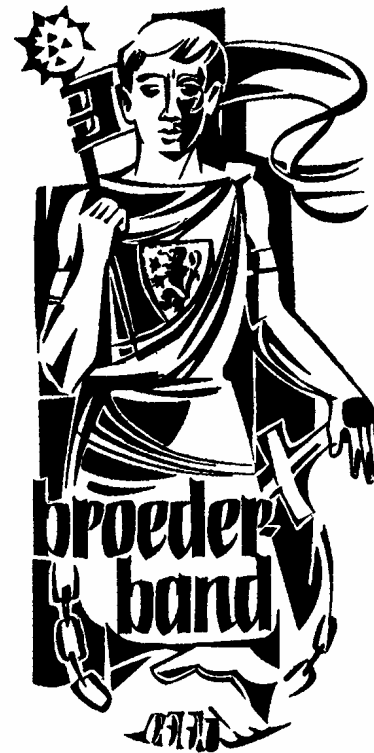

BORMSHUIS BROEDERBAND

TWEEMAANDELIJKS VLAAMS-NATIONAAL TIJDSCHRIFT

voor

BROEDERBANDERS en VRIENDEN VAN HET BORMSHUIS

Jrg. 40, nr. 3/4, mei-juni 2003
(verschijnt niet in juli-augustus)
Afgiftekantoor: Antwerpen X

Verantw. uitgever: Mr. Herman Wagemans, Volkstraat 30, 2000 Antwerpen

COLOFON

Redactie en administratie: Hoofdredacteur: Luk Dieudonné
Volkstraat 30, 2000 Antwerpen Werkten mee aan dit nummer:
Eric Ponette, H.H.,
Tel. + fax: 03 238 33 99 Roeland Raes,
borms@vlaanderen.org Hugo van Dingenen,
Lieve van Onckelen,
Verzending: Francine en Werner
Van Hoogten-Michielsen

Bormshuis-Broederband
is een gemeenschappelijk tijdschrift
voor Broederbanders en Vrienden van het Bormshuis

De richtprijs van het jaarlijks lidgeld van Broederband bedraagt 10 euro.
- **Broederband Antwerpen** (+ ex-West-Vl. en Pajottenl.) **419-805521-87**
p/a Volkstraat 30, 2000 Antwerpen 03 238 33 99
- **Broederband Gent–St.-Niklaas** **447-0086631-32**
Elza Van der Donck, Kortrijksepoortstraat 265, 9000 Gent 09 225 84
48
- **Broederband Leuven–Limburg** **422-6180241-45**
Jan Dierick, Leuvensesteenweg 215, 3370 Boutersem 016 73 31
30

De richtprijs van de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage van de **Vrienden van het Bormshuis** bedraagt 10 euro. Een steunend lidmaatschap voor personen en het lidmaatschap voor organisaties, firma's en instellingen bedraagt min. 25 euro.
Gelieve uitsluitend te storten op de rekening van het Bormshuis.

Bormshuis, Documentatie- en archiefcentrum
voor de geschiedenis van de Vlaamse Beweging VZW **419-8045261-12**
Volkstraat 30, 2000 Antwerpen
Tel./fax: 03 238 33 99
E-post: borms@vlaanderen.org
Openingsuren: dinsdag en vrijdag: 14.30 - 16.30 u. en zaterdag: 10 - 16 u.
Groepsbezoeken met rondleiding op afspraak.

Voor wie 10 euro te veel is, die betaalt wat zij/hij kan of geeft discreet een seintje. Niemand mag als lezer verloren gaan omwille van financiële zorgen. Zij die het zich kunnen veroorloven, mogen dit uiteraard compenseren door wat meer over te maken. Dat is traditionele Broederband- én Bormshuis-solidariteit.

Oude nummers van (*Bormshuis-*)*Broederband* zijn op vraag beschikbaar. Ondertekende artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs.

AGENDA

ZATERDAG 28 JUNI

RADICALE SPORENHERDENKING om 20 u. in zaal Harmonie, Mechelsesteenweg 216 te Antwerpen, m.m.v. SMF-Scheldekoor, VNJ-muziekkapel, gastsprekers: Vlaams volksvertegenwoordiger Hilde de Lobel en de Zuid-Afrikaan Henk van der Graaf. Bindteksten door Jef Elbers. Strijdrede door Voorpostvoorzitter Johan Vanslambrouck. (Org.: Voorpost)

ZONDAG 6 JULI

11-JULIVIERING te Oostende met Vlaamse mis. Informatie: Rosa Swyngedouw: 051 30 15 68. (Org.: SMF-Westland)

VRIJDAG 11 JULI

GULDENSPORENHERDENKING MECHELEN Avondprogramma om 19 u. in de Stadsschouwburg m.m.v. SMF-Scheldekoor, Prof. Eric Ponette, Hector van Oevelen (poëzie), Mieke Callaerts (bindteksten) en Peter de Roover (strijdrede). Voor volledig programma (ook in de namiddag, zie p. 15) (Org.: Guldensporenkomitee Mechelen)

NATIONALE GULDENSPORENVIERING op het Sint-Katelijneplein te Brussel. Vanaf 15 u. zomerterras, 18.30 u. Toespraken door Dirk Laeremans (VVB-hoofd-bestuurslid) en Prof. Boudewijn Bouckaert, en muzikaal optreden 'Muziekstraatjes'. Informatie bij VVB: 03 320 06 33 – secretariaat@vzb.org. (Org.: VVB)

ZONDAG 27 JULI TOT EN MET VRIJDAG 26 SEPTEMBER

Bormshuis gesloten wegens jaarlijks verlof.

ZONDAG 24 AUGUSTUS

1ste IJZERWAKE onder het motto **Trouw aan het IJzertestament** om 11 u. aan het monument voor de gebroeders van Raemdonck te Steenstrate (leper, deelgemeente Zuidschote. Informatie: – 03 238 27 49 – secretariaat@ijzerwake.org – www.ijzerwake.org. (Org.: vzw IJzerwake)

HEKALO 20ste Herdenkingsmis met uitzonderlijk grote tentoonstelling te Lokeren.

ZATERDAG 20 SEPTEMBER

23ste OOGSTFEEST van de Vriendenkring Landdienst-De Petatte Stampers. (Informatie bij Rik Biesmans: 015 51 36 85)

ZATERDAG 27 SEPTEMBER

Feestelijke heropening Bormshuis. Nadere gegevens in ons volgend nummer.

In de geest van de eenheidsgedachte (Godsvrede) die door de Fronters, én door Dr. Borms werd uitgedragen, worden in deze kalender uitsluitend activiteiten aangekondigd waar alle Vlamingen welkom zijn.

Mogen we de organisatoren vragen ons ontbrekende gegevens tijdig te bezorgen?

RESTAURANT 'T PALINGHUIS a/d SCHELDE
Oude Brugstraat 16, 9200 Schoonaarde 052 42 32 46
DE FAMILIEZAAK MET TRADITIE. Jan Pauwels-De Brauwer
Wekelijkse rustdag: vrijdag tot zaterdag 18 uur.

VICKY SHOES – Meersman
Scheldestraat 65, 9140 Temse 03 771 11 71
MEPHISTO-SPECIALIST

WEST-VLAANDEREN

BRUGSE BOEKHANDEL K. DE MEESTER
Dyver 2, 8000 Brugge 050 33 29 52
Levert alle boeken.

TAVERNE CRAYENEST
De Smet de Nayerlaan 13, 8370 Blankenberge
Het enige restaurant aan de kust dat uitkomt voor zijn rechts flamingantisme.

HIER KAN UW

COMMERCIEËLE ADVERTENTIE STAAN !

INTERESSE ?

NEM DAN CONTACT OP MET GABY ROSCI:

03 239 73 44

EENHEID, NIETS ANDERS DAN EENHEID MAAR DAN WEL OP EEN GEZONDE VLAAMSE BASIS

Beste Broederband- en Bormsvrienden,

Na de federale parlementsverkiezingen komen we tot twee ogenschijnlijk tegenstrijdige vaststellingen: enerzijds zijn er een aantal merkwaardige verschuivingen, anderzijds verandert er aan de eindmeet bijzonder weinig.

Er zijn inderdaad een aantal opmerkelijke verschuivingen: Agalev dat van de federale politieke kaart werd weggeveegd; de groene partij is net als de VU destijds met evenveel naïviteit en machtshonger in de regering gestapt en heeft net als de VU met schade en schande moeten ervaren dat het gevaarlijk kersen eten is met grote heren. De N-VA raakte amper met de hakken over de sloot en kon slechts met één zitje voor partijvoorzitter Geert Bourgeois 'in' de Kamer geraken. Over het resultaat van het kartel SPa-Spirit werd in de pers heel euforisch gedaan, maar op de keeper beschouwd behaalde dat kartel, buiten de terugkeer van de stemmen die de SP in 1999 na de dioxinecrisis verloor aan Agalev, toch niet bijster veel extra stemmenwinst door de samenwerking met de clan Anciaux. En wat de resultaten van het Vlaams Blok betreft: de 'achterstand' van de landelijke gebieden ten opzichte van de verstedelijkte gebieden werd bijgebeend, en in de stedelijke gebieden was er een lichte stemmenwinst.

Wat slechts licht wijzigt, is de samenstelling van de federale regering. Op het ogenblik dat we dit schrijven werd Verafstoot net tot formateur gebombardeerd. Het resultaat laat zich licht voorspellen: blauw en rood zullen verder doen als voorheen. Enkel het groene randje verdwijnt.

Waar ook weinig verandering in zit is de gestadige achteruitgang van de christendemocraten, die evenredig gaat met de niet meer zo honkvaste binding van grote delen van de katholieke zuil aan de christen-democratische partij. Of een andere partijvoorzitter het afgaande tij nog kan keren?

De CVP-staat was dan misschien niet het toonbeeld van openheid, maar wat paars er in de vorige regering van heeft gebakken, opent helemaal geen perspectieven voor meer pluralisme en verdraagzaamheid tegenover andersdenkenden. De door de uittrekkende regering ingevoerde kiesdrempel is zonder meer een ondemocratische maatregel die getuigt van de weinig pluralistische instelling van paars. Voor nieuwe en kleine partijen is er uiteraard altijd een kiesdrempel geweest, maar de 5 %-horde is de N-VA nu toch wel nefast geworden. Een spijtige zaak, want met 200.000 stemmen slechts één verkozen behalen, het is werkelijk al te gek.

De N-VA moet zich beraden over haar toekomst. De uitgestoken handen van de CD&V en het Vlaams Blok moeten ernstig tegenover elkaar worden afgewogen. Daarbij kan men niet rond de eenvoudige optelsom dat 200.000 stemmen van de N-VA met de 750.000 van het Vlaams Blok toch een ernstige Vlaams-nationale factor vormen voor de toekomst van Vlaanderen. Een samenwerking, in welke

vorm dan ook, zou aan Vlaanderen kunnen geven wat het stemt en waar het dus recht op heeft: een Vlaams en centrumrechts beleid.

WIJ WILLEN ONZE TOREN TERUG

Op onze bijdrage *Nieuwe hoop aan de IJzer?* in het vorige nummer ontvingen we één schriftelijke kritische reactie van de heer Fernand Roose, sinds jaren lid van de Vrienden van het Bormshuis en gewezen lid van de Stuurgroep Oud-AKVS. Hij zet zich af tegen *“een soort IJzerwake”* die *“de ondergang van de bedevaart [zal] inluiden”* en merkt op *“dat onze tegenstrevers daarmee hun doel [zouden] bereikt hebben”*. Hij pleit voor verdere actie binnen de bedevaart. Zo opteert hij voor een stille actie waarbij men aan het einde van de toespraak van de voorzitter banderolles zou kunnen omhoog steken met de tekst *“onafhankelijke staat Vlaanderen”*.

Men kan eindeloos discussiëren over het nut van actie binnen de IJzerbedevaart. De huidige initiatiefnemers van de IJzerwake hebben zich over deze vraag uitgebreid het hoofd gebroken. Jarenlang.

Hoe men het draait of keert: als men voor de optie van de heer Roose kiest, is men naar ik vrees gedoemd om tot in den treure stamelend te bidden en te bedelen bij de IJzerpoort.

Wij twijfelen geen millimeter aan de rechtgeaardheid van de heer Roose, maar denkt hij nu écht dat er iets positiefs zal – neen: KAN – bereikt worden met verder stil protest op de bedevaartweide? Het staat hem vrij om dat te geloven. Men moet echter realistisch blijven. Hoe pijnlijk ook, de schandelijke bladzijde van dit scheurverwekkende comité moet zo snel mogelijk met afgrijzen worden omgedraaid.

Dat onze tegenstrevers echter hun doel zouden bereiken indien er naast de IJzerbedevaart ook een IJzerwake komt, is nog maar de vraag. Want welke bezielende Vlaams-gerichte – en dus voor onze tegenstrevers duidelijke – boodschap draagt dit comité immers nog uit als het duidelijk meer energie steekt in én aandacht – en officiële erkenning! – ontvangt voor een driedaags kleurrijk vredesgebeuren, waarbij elke band met de Vlaamse ontvoogdingsstrijd angstvallig wordt geweerd?

Dit comité geeft reeds enkele jaren signalen uit die niet mis te verstaan zijn: de IJzerbedevaart is duidelijk niet langer zijn hoofdbekommernis. Wel de officiële erkenning door de Belgische en de zogenaamde Vlaamse overheid. De drang om hier te lande, maar ook daarbuiten, erkend te worden als Vredesmuseum heeft niet enkel met centen te maken, maar ook met ‘erbij’ willen horen. Bij het politiek-correcte establishment, dat gul is voor diegenen die mooi in de pas lopen en enkel ogen heeft voor de o zo kleurrijke, maar in essentie anti-Vlaamse multikulonzin. Dit comité schaamt zich dus niet enkel voor zijn verleden – denken we maar aan het beruchte ‘pardon’. Erger: het verloochent en verkettert dat eigen verleden.

Waarom anders in het zogenaamde Vredesmuseum in de IJzertoren uitgebreid aandacht voor de jodenvervolgung – terecht overigens –, maar amper voor de repressie, laat staan voor de collaboratie die er enkel kwam omdat men voor Vlaanderen hoopte te bereiken wat België niet wou geven?

Waarom anders wordt Cyriel Verschaeve, de inspirator van de Frontbeweging, doodgezwegen?

AANBEVOLEN

Het jaarlijks tarief voor opname in deze rubriek bedraagt 3 euro per regel en per inlassing. Men moet echter instemmen met opeenvolgende inlassingen tot het einde van het jaar. Geïnteresseerden kunnen terecht bij:

Gaby Rosci, p/a Volkstraat 30, 2000 Antwerpen. (privé: 03 239 73 44)

ANTWERPEN

BANDAGIST ABC

Steunkousen – breukbanden – rug-buikgordels – orthopedische sandalen – sportverbanden – incontinentie – en thuisverzorging	
Boechoutsesteenweg 15, 2540 Hove	03 455 94 61
Statielei 18, 2640 Mortsel	03 449 96 61
Nationalestraat 150, 2000 Antwerpen	03 237 45 25
Fruithoflaan 10, 2600 Berchem	03 230 61 86
St.-Goriksplein 4, 2650 Edegem	03 457 27 24
H. Consciencestraat 54, 2800 Mechelen	015 43 26 46
Lambrechtshoekenlaan 266, 2170 Merksem	03 645 29 33

FOCUS VERZEKERINGEN NV

Lamorinièrestraat 120, 2018 Antwerpen 03 230 30 70
Alle verzekeringen met de voornaamste maatschappijen.
Aan de meest voordelige premies en met de beste voorwaarden.

MILO SCHOONMAAK

Smallandlaan 1-3, 2660 Hoboken 03 820 96 00
“Professionele schoonmaak laat u beter aan ons over.”

OOST-VLAANDEREN

BRILLENHUIS WAASMUNSTER

Schrijberg 136, 9250 Waasmunster 03 772 40 66
Let wel: alleen op dit adres geven wij EXTRA GROTE KAMERADEN-KORTING! ALLEEN VOOR VNJ'ers, leden SINT-MAARTENSFONDS, BROEDERBANDERS en BORMSHUISVRIENDEN!
Ook alle contactlenzen.
Baan Antwerpen-Gent, 20 minuten van Antwerpen, Gent en Brussel.

ONAFHANKELIJK ZIEKENFONDS VLAANDEREN GROEP FLANDRIA

Secretariaten:	Telefoon	Fax
Holstraat 21, 9000 Gent	09 223 52 27	09 223 55 66
Poelstraat 40, 9820 Merelbeke	09 230 79 09	09 232 18 90

Onze deskundige klantenadviseurs in ons Vlaams Ziekenfonds zijn er voor u met duidelijke informatie en een persoonlijke aanpak.

DRINGEND GEZOCHT: ANONIEME BETALER

Als u uw lidgeld voor de Vrienden van het Bormshuis betaald hebt, maar nog geen lidkaart ontving, dan bent u misschien de persoon die op 15 oktober 2002 10 € heeft overgemaakt op de rekening van het Bormshuis met de mededeling "lidgeld 2003", dit echter zonder dat de bank ons een naam en een adres hebben medegedeeld.

Wie zich hier in herkent, gelieve zich dringend kenbaar te maken bij onze penningmeester, Gaby Rosci.

ONS FAMILIELEVEN

Met droefheid melden wij u het overlijden van de heer **Robert Maeckelbergh** (Ichtegem 9 maart 1913 – Torhout 29 april 2003), echtgenoot van Lea Vanhevel, stichter van het Feestpaleis De Engel te Ichtegem en lid van Broederband West-Vlaanderen.

De redactie biedt haar deelneming in het verlies aan de familie en vrienden van de overleden medestander aan.

In ons vorig nummer vermeldden we dat de heer Jozef Delvaux Oostfronter was. Dat blijkt niet juist te zijn. Onze excuses daarvoor aan de familie en de vrienden.

BROEDERBAND ANTWERPEN

LIDGELD 2003

De leden van Broederband Antwerpen en van de voormalige afdelingen West-Vlaanderen en Pajottenland die hun lidgeld voor 2003 nog niet betaalden, vinden achter hun naam op het adresetiket de letter "A".

Mogen wij hen via deze weg vriendelijk uitnodigen om hun lidgeld zo snel mogelijk over te maken op rekening 419-8055521-87 van Broederband te Antwerpen? Wij danken bij voorbaat.

STORM

tijdschrift van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond

Jaarabonnement: 600 fr.

Rek.nr. 645-1132220-71

(ruiladvertentie)

Waarom anders wordt een huldezerk voor Oostfronters weggemoffeld als het niet goed uitkomt?

Laten we de dingen bij hun naam noemen: het is niet de IJzerwake die verdeeldheid veroorzaakt in de Vlaamse gelederen, maar het is het huidige comité, en dit comité alleen, dat scheuring veroorzaakt door zich af te wenden van de strijdende Vlaamse Beweging, dé kern van de Vlaamse strijd. Het is dan ook dit comité, en dit comité alleen, dat door zijn anti-Vlaamse uitsluitingspolitiek en zijn haast ziekelijke drang tot officiële erkenning in de kaart speelt van onze tegenstrevers. Staat dit comité op dit ogenblik objectief gezien daardoor zelfs niet aan de kant van onze tegenstrevers?

Daar bestaan hardere woorden voor, maar die worden uit respect voor Cyriel Verschaeve, August Borms en zovele anderen die ons voorgingen hier best niet op papier gezet.

We kregen ook één telefonische reactie met de vraag waarom de IJzerbedevaart niet in de agenda van ons vorige nummer werd opgenomen. Waarom die opmerking niet werd gemaakt in 2001 en 2002 is een raadsel, toen werd de IJzerbedevaart immers ook niet aangekondigd. Ik zou als reden kunnen aanhalen dat het IJzerbedevaartcomité ons al jaren niets meedeelt – wat overigens de staalharde waarheid is – maar nee, zo makkelijk maak ik me er niet vanaf. De reden waarom we die gebeurtenis niet meer aankondigen heeft alles te maken met de uitsluitingspolitiek die door dit comité gevoerd wordt. Die staat immers haaks op de Godsvredegedachte van de Fronters, die bovendien ook door Dr. Borms hoog in het vaandel werd gevoerd. Daarom kunnen wij naar eer en geweten geen aankondiging plaatsen voor een manifestatie waar momenteel niet alle Vlamingen welkom zijn.

Naast deze twee reacties hebben we kunnen vaststellen dat ontelbare leden van de Vrienden van het Bormshuis en van de drie Broederbandafdelingen lid werden van de nieuwe vzw IJzerwake of het IJzerwakemanifest hebben ondertekend (meer dan 1.000 op dit ogenblik).

Sta me toe te hopen dat de IJzerwake een succes wordt en dat de ogen van het IJzerbedevaartcomité eindelijk open gaan.

Wij willen onze toren terug!

Luk Dieudonné
Hoofdredacteur

VERSCIJNINGSDATA 2003

Nr.	periode	publicatiedatum	teksten bij redactie
5	september-oktober	15 september	15 augustus
6	november-december	15 december	15 november

Mogen we alle correspondenten en bevriende organisaties vragen de data voor de inzending van teksten en aankondigingen **strikt** te respecteren?

UIT DE OUDE DOOS

JETJE CLAESSENS (deel 3): verwachtingen en ervaringen

In 1991 kwam Jetje Claessens naar Vlaanderen, onder meer op uitnodiging van het Vlaams Nationaal Jeugdverbond. Zoals reeds bij de vorige afleveringen vermeld kon ik haar toen een aantal vragen stellen waarop zij graag inging. Dit is het laatste deel van dit meer dan tien jaar oude vraaggesprek.

Met welke verwachtingen komt u naar Vlaanderen?

Ik word dit jaar 79. Ik weet dus dat dit mogelijk mijn laatste bezoek aan Vlaanderen zal zijn. Ik hoop dus in de eerste plaats mijn schoonfamilie in goede gezondheid te kunnen terugvinden. Ik wil proberen voor later een mogelijke reis van mijn klein gezin hier naar de familie in Vlaanderen te kunnen voorbereiden opdat na mijn heengaan het contact tussen de families hier en ginder niet zou verloren gaan... en dan kunnen wellicht mijn eigen kleinkinderen in Vlaanderen studeren en er zich thuis voelen.

Wat Vlaanderen betreft: ik weet dat de Vlaamse strijd verdeeld gestreden wordt. Het ware schoon moest ik in Vlaanderen tenminste 'eenheid' vinden waar het gaat om het veroveren van doeleinden die Vlaanderen naar zijn totale zelfstandigheid zouden brengen.

Ik weet ook dat ik zelf aan dit alles weinig kan veranderen. Toen ik 14 jaar geleden voor het eerst naar Vlaanderen kwam sinds mijn uitwijking, vond ik Vlaanderen terug als een groot, verzorgd park met veel bloemen, gerestaureerde cultuurmomenten, met overal culturele centra, zwemdokken in kleine dorpen... en vele auto-wegen met helle verlichting. Er was een grote verandering... een grote welstand gekomen, die spijtig genoeg het materialisme had bevorderd. De jonge mensen, de kinderen waren in hun optreden 'vlotter' en minder bedeesd geworden. Het leek me of het peil van ontwikkeling hoger lag. Hun taal was een vlot en mooi Nederlands. Ik hoop dat dit nog zo is, al vrees ik dat ook in Vlaanderen de veramerikanisering zijn slechte invloed zal hebben uitgeoefend en men misschien minder idealistisch en meer geldelijk geïnteresseerd is geworden.

Ik hoop goede, trouwe vrienden terug te zien en met hen te kunnen praten. Ik weet helaas dat velen van dezen die ik toen ontmoette zijn heengegaan en ik me dus veel eenzamer zal voelen.

HET VERBOND

maandblad van het Nationalistisch Verbond

Jaarabonnement: 15 euro via rek.nr.: 456-9570351-67

Lisbloemstraat 31, 3500 Hasselt

MATERIAALSCHENKINGEN AAN HET BORMSHUIS

Naast de recensie-exemplaren van publicaties en de tijdschriften die als ruilabonnement bij de redactie van *Bormshuis-Broederband* toekwamen, ontving het Bormshuis materiaal-schenken van:

Martin Dieudonné uit Deurne (PK/TS), Luk Dieudonné uit Antwerpen (AR/AV/BK/PK/TS); Walter de Winter uit Keerbergen (AR); Walter Raes uit Californië, VSA (BK); Werner van Hoogten uit Berchem (AV/TS), Johann Vanoppenolle uit Sint-Truiden (TS), Verbond der Vlaamse Academics uit Berchem (TS); Hans Verreyt uit Kontich (AR/AV).

AR = archiefstukken (handschriften, brieven, pamfletten, uitnodigingen...)

AV = audiovisuele documentatie (foto, film, video, geluidsdragers, affiches, kentekens, kunst en artisanale voorwerpen,...)

BK = boeken en brochures

PK = persknipsels

TS = tijdschriften

HET BORMSHUIS IS OP ZOEK NAAR:

- Houten boekenrekken.

- Opklapbare stoelen voor binnen- en buitengebruik: voor de heropening van het Bormshuis in september 2003 en voor de Bormsherdenschenken.
Bellen naar Luk Dieudonné.

LIDMAATSCHAP VRIENDEN VAN HET BORMSHUIS 2003

Gewoon lidmaatschap: richtprijs 10 per jaar.

Steunlidmaatschap: minimum 25 per jaar.

Lidmaatschap voor organisaties, firma's en instellingen: minimum 25 per jaar.

Uw overschrijving graag op rekening 419-8045261-12 van het Bormshuis te 2000 Antwerpen.

Nieuwe steunende leden en organisaties ontvangen de uitgave **Bormshuis: een kennismaking**.

Hierbij nodigen wij de leden van de 'Vrienden van het Bormshuis' die hun lidgeld voor 2003 nog niet betaalden (op de adreswikkels naast hun naam staat de letter "B") dit zo snel mogelijk over te maken op de rekening van het Bormshuis.

De Broederbanders die ook lid zijn van de Vrienden van het Bormshuis aan gunsttarief, maar nog niet betaald hebben voor 2003 vinden op de adreswikkels de letter "G" naast hun naam.

HEROPENING BORMSHUIS

Zaterdag 27 september. Meer gegevens in ons september-oktobernummer. Indien de bevriende organisaties deze datum willen vrijhouden?

RENOVATIEWERKEN

Zoals reeds gemeld wordt momenteel hard gewerkt aan de definitieve afwerking en herinrichting van de nieuwe bibliotheek en het museum. Tijdens de zomermaanden zal ook de trapzaal volledig onder handen worden genomen.

Wat de traplift betreft: na het opvragen van enkele offertes voor de plaatsing van een traplift en voor het herbepalmen en herschilderen van de trapzaal zal het bestuur van het Bormshuis eerstdaags de beslissing nemen of die traplift al dan niet zal worden geplaatst. Kostprijs: 11.132 euro (BTW inbegrepen).

Mocht men hier en daar toch nog enkele euro's voor kunnen missen? Wij aanvaarden deze met de grootste dank.

De gulle gevers worden vermeld in de brochure die zal gepubliceerd worden ter gelegenheid van de heropening van het Bormsmuseum.

Bevriende organisaties die nog een oproep voor steun willen publiceren kunnen van ons een kant-en-klare tekst krijgen.

Tot nader order is tijdens de openingsuren enkel het knipselarchief van het Bormshuis toegankelijk. Begin juli zijn ook de bibliotheek en de tijdschriftencollectie opnieuw toegankelijk.

OPROEP

Het Bormshuis zal de traditie van de wisselende tentoonstellingen in de Toonzaal Jan Van Hoogten vanaf de heropening hervatten. Daarom plannen we een nieuwe tentoonstelling die zal geopend worden op de dag van de heropening van het museum op 27 september. Thema wordt: *"1918-2003: 85 jaar op weg naar onafhankelijkheid"*.

Het Bormshuis heeft immers reeds lang de weg gekozen van de onafhankelijkheid en treedt zo in het spoor van dr. Borms, die in december 1917 de Vlaamse onafhankelijkheid uitriep. Dat streven naar onafhankelijkheid willen we documenteren en tonen aan alle belangstellenden.

Vandaar onze oproep: lezers die hierover materiaal bezitten en ons dit voor enkele maanden ter beschikking willen stellen, kunnen altijd contact opnemen met conservator Lieve Van Onckelen (03 238 27 49 of lievevanon@pi.be) of via het Bormshuis.

Ook alle ideeën zijn welkom. Alvast hartelijk bedankt.

Het zal mij een grote vreugde zijn dat het VNJ in aantal groeide. Ik hoop een schone, frisse, natuurlijke, idealistische jeugd te ontmoeten, die durft strijden tegen verbastering, voor zelfstandigheid van Vlaanderen en later inschakeling in één groot Nederland. Ik hoop dat "Europa één" geen vervlakking zal brengen van hun nationalistische overtuiging maar integendeel hen zal doen wedijveren om het cultuurpatrimonium van Vlaanderen en de Nederlanden te doen schitteren in de rij der volkeren.

Ik hoop Vlaanderens' landschap en cultuurpatrimonium nog eens te zien en de lucht van mijn geboorteland te kunnen inademen. Ik hoop nog eens door Brussel te kunnen wandelen en op de Grote Markt te vertoeven waar wij zo dikwijls in het Vlaams Huis vergaderden.

Wat kunt u onze jonge mensen meegeven?

Wanneer wij ouderen ons soms afvragen: hebben wij eigenlijk iets bereikt? Is ons lijden en strijden niet nutteloos geweest? Blijft men in Vlaanderen eeuwig twisten met woorden, elkaars bedoelingen verkeerd begrijpen of uitleggen? Dan hoop ik dat de jeugd mij zal antwoorden: *"onze liefde tot de Nederlanden staat boven elke twist. Deze liefde zal ons helpen en steken om eens het welig huis te bouwen dat Vlaanderen in de Nederlanden moet worden. Deze liefde zal ervoor zorgen dat dit kleine, begaafde, arbeidzame volk door zijn prestaties op gebied van kunst en wetenschap door al de volkeren zal geëerbiedigd worden."* Indien ik de vlam der liefde kan aanwakkeren zal ik tevreden zijn. Als oma en moeder van een klein gezin vraag ik aan die kinderen waarvan de ouders of grootouders geleden hebben onder de repressie, dat zij vanavond een hartelijke zoen geven aan opa of oma en hen zeggen: *"Dank je voor al uw leed en offer. Ik zal u niet beschamen. Vlaanderen zal groot en zelfstandig worden als deel van heel Nederland."*

Kunt u ons nog iets meer vertellen over uw proces?

Ik werd niet alleen ter dood veroordeeld maar moest ook een boete betalen van 5 miljoen Belgische franken. Deze boete werd na 30 jaar nog voor 30 jaar vernieuwd.

Dat het er Marc De Smedt hoofdzakelijk om ging om Vlaanderen te treffen werd door zijn aanklacht van nauwelijks een halve bladzijde overduidelijk bewezen. Die begon inderdaad met de woorden: *"Sinds 1929 staat zij in de Vlaamse meisjesbeweging Ik dien"*. Een twintigtal getuigen ten ontlaste, door mijn advocaat mr. Maria Willems aangeduid, werd nooit opgeroepen. Kamiel Huysmans en mr. Victor hebben toen geëist dat deze getuigen tenminste schriftelijk zouden mogen verklaren voor het beroep doorging. Als deze schriftelijke getuigenissen liggen (of lagen?) in mijn dossier op het justitiepaleis.

In beroep heeft de auditeur er zich van af gemaakt met te zeggen: *"Ik moet toegeven dat al de getuigenissen ontroerend schoon zijn"*. Ik zelf heb ze nooit mogen zien. De man die 50 miljoen eiste deed het met volgende voor mij lovende woorden: *"Ik weet dat deze vrouw voor God en haar geweten zich niets te verwijten heeft, maar zij is een gevaar voor België"*. Die laatste woorden hebben me toch even doen glimlachen!

In beroep las de auditeur als bezwarend document voor mijn Duitsgezindheid het vaandellied van de DMS voor!

*'Wij hebben de vaandels geheven
de grootheid van Dietsland gewijd
de vaandels verheerlijkt geheven naar 't licht van een nieuwere tijd.*

*Geheilgd zijn nu onze handen
geheilgd het wezen der vrouw.
Wij vlechten voor Dietsland de banden van zuivere ere en trouw.*

*Voor Dietsland de vaandels geheven
voor Dietsland herworden wij vrouw.
Het schoonst in ons dienende leven is weer onze heilige trouw.'*

De advocaat heeft hem toen uitgelegd dat Dietsland helemaal niet Duitsland betekende... maar de straf bleef!

En hoe beleefde u uw gevangenschap?

Het zwaarste ogenblik tijdens mijn gevangenis is het bezoek geweest aan mijn stervende moeder. Toen ik op de derde verdieping van de universiteitskliniek mijn moeder op de baar naar haar kamer zag brengen, heb ik haar omhelsd... de wacht die me vergezeld trok mij terug en moeder, nog half in bezwijming, fluisterde toen de naam *"De Smet"*. Toen moeder in haar kamer in bed was gelegd werd ik tot de kamer toegelaten: een wacht aan de deur... een wacht in de kamer zelf zodat ik met moeder niet eens alleen kon spreken. Heeft de Belgische staat nu eigenlijk gedacht dat ik op zulk ogenblik door een venster van de derde verdieping zou ontsnappen?

Een kleine humoristische anekdote: in de loop van '45 werd ik door de non van onze verdieping van de gevangenis van Vorst voorgesteld om voor de commissie Van den Bossche te verschijnen en zo eventueel in vrijheid gesteld te worden. Ik zei aan deze brave zuster: *"Ik zal niet vrijgesteld worden"*, waarop zij antwoordde: *"En waarom niet, al die DMS-meisjes zijn toch brave kinderen"*, of me dat genoeg deed! Deze commissie wist helemaal niet wie ik was... Het verhoor verliep ongeveer als volgt: U was DMS-leidster? Ja. Van Vilvoorde? Neen Van Brussel? Neen. Van Brabant? Neen Van wat dan? Ik was algemeen leidster. *"Nous avons un gros poisson."*

Nadat mijn doodstraf in levenslang werd omgezet vroeg men mij waar mijn familie mij het gemakkelijkst kon bezoeken. Ik zei Leuven. Ik werd naar Leuven gestuurd maar na enkele weken werd ik naar Brugge verplaatst, naar het Pandereitje. Mijn broers en zusters, die alle met kleine kinderen zaten, konden me moeilijk regelmatig bezoeken en voor mijn oude vader was dat ook niet gemakkelijk. Ik heb nooit begrepen waarom ik nog extra moest gestraft worden...

Bij mijn invrijheidstelling, toen men mij voorlas waarom ik aangehouden werd, vernam ik dat men, **na mijn veroordeling**, bloedige incidenten aan mijn gevangene-

NIEUWS UIT HET BORMSHUIS

	Telefoon	Fax	E-postadres
Bormshuis	03 238 33 99	03 238 33 99	borms@vlaanderen.org
Voorzitter:			
Hugo van Dingenen	03 324 14 60		
Conservator + secretaris:			
Lieve van Onckelen	03 238 27 49	03 238 27 49	lievevanon@pi.be
Ondervoorzitter + ledenadministratie:			
Luk Dieudonné	03 216 15 25	03 238 33 99	luk.dieudonne@pandora.be
Penningmeester:			
Gaby Rosci	03 239 73 44		gaby.rosoci@skynet.be

BORMSHERDENKING

De opkomst, het weer, de sprekers en de omlijsting: uit de reacties die we hoorden en ook volgens onszelf bleek dat alles meeviel op 13 april, toen in Merksem de traditionele Bormsherdenking plaats vond. Tijdens de eucharistieviering waren er twee punten die opvielen: de mooie uitvoering van het *Lied van Nele* door sopraan Hilde Van Hoogten en het geestdriftige applaus op het einde van de viering voor pater Jos Verstraeten, de afgezette pastoor van Wezembeek-Oppem. Dat maakte duidelijk dat vele Vlamingen zijn consequente Vlaamsgezinde houding kunnen waarderen en niets moeten weten van de mentaliteit van de kardinaal, die voortbouwt op de slechte Belgische traditie waarbij de kerk altijd weer koos én blijft kiezen voor de Franstaligen en het Belgische systeem. Zullen ze het nooit leren?

Aan het graf van dr. Borms werd het woord gevoerd door prof. Em. Eric Ponette die weloverwogen, zoals we dat van hem gewoon zijn, pleitte voor Vlaamse onafhankelijkheid. De tekst van zijn toespraak vindt u terug op pagina 10.

Langs deze weg wil ik iedereen danken die zijn of haar steentje bijdroeg tot het welslagen van deze herdenking. En vooral dank ik de talrijk opgekomen aanwezigen die door hun deelname duidelijk maakten dat ze dr. Borms willen blijven eren en gedenken. En dat betekent heel veel voor onze organisatie.

Lieve van Onckelen

BORMSHUIS GESLOTEN

Het Bormshuis is gesloten van zondag 27 juli tot en met vrijdag 26 september.

24 AUGUSTUS '03 IJZERWAKE

Aanvang 11u.
Monument Gebroeders Van Raemdonck
STEENSTRATE
(Zuidschote - Ieper)

www.ijzerwake.org - info@ijzerwake.org
Grote Steenweg 426, 2600 Berchem
03/238 27 49

nisdossier had toegevoegd. Wat waren nu die bloedige incidenten? Tijdens de DMS-lentemars door Brussel naar het Dudenpark, waar een sportfeest doorging, had een Zwarte Brigademan de hoed van een burger afgeslagen, die ostentatief de leeuwenvlag niet groette. Deze houding, die mogelijk een neusbloeding kon veroorzaakt hebben, werd door dr. Elias op een publieke vergadering sterk afgekeurd.

Het feit dat men in mijn gevangenisdossier, en denkkelijk ook in mijn dossier op de ambassade, spreekt van bloedige incidenten zonder enige uitleg, kan veel doen veronderstellen... Het heeft me zelfs hier in Argentinië schade berokkend!

Tot zover Jetje Claessens die hier – voor haar doen – uitzonderlijk lang over zichzelf uitwijdde. Toen ik haar later beter leerde kennen bleek ze een zeer hoogstaande en tegelijk bescheiden dame te zijn en een lieve oma voor haar drie kleinkinderen. Haar bescheidenheid blijkt uit een zinsnede uit de brief die bij haar vraaggesprek stak:

“Eigenlijk is het mij 't liefst dat je aan mijn persoontje maar een kort artikel wijdt, want buiten de zware straf die ik kreeg en die ik getracht heb moedig te dragen, heb ik niet meer verdienste dan de zovele echtgenoten en moeders die in de repressiejaren en nadien hun leed dapper droegen en hun huishouden geleid hebben zo goed als ze konden.”

Wat me vooral trof was het mooie Nederlands dat ze, ook na tientallen jaren in Argentinië, nog steeds sprak. Ongetwijfeld sprak ze ook goed Spaans maar als ze haar moedertaal kon gebruiken deed ze dat met groot genoegen en zonder accent. Ik vind het nog steeds een groot voorrecht dat ik dat persoonlijk kon beleven of beter gezegd: dat ik haar persoonlijk heb mogen leren kennen.

Lieve van Onckelen

Tien geboden van de Vlaams nationalist

- 1) Gij zult geloven in één vaderland: Vlaanderen.
- 2) Gij zult alle Vlaamse nationalistes als broeders beschouwen.
- 3) Gij zult Vlaanderens zonen uit kerker en ballingschap helpen.
- 4) Gij zult alle Belgische partijpolitiek laten varen.
- 5) Gij zult Uw volk waarschuwen tegen slechte herders, die met de Belgische verdrukker samenwerken.
- 6) Gij zult alle Belgicisten, ook de Vlaamse, als vijanden van Vlaanderen beschouwen.
- 7) Gij zult ter bevrijding van Uw vaderland alle doeltreffende hulp aannemen.
- 8) Gij zult met al Uw krachten Vlaanderens politieke zelfstandigheid bewerken.
- 9) Gij zult het Grootnederlandse streven bevorderen met woord en daad.
- 10) Gij zult België verzaken met al zijn pomperijen.

Uit het weekblad *Vlaanderen*, 1925 (maar nog brandend actueel!).
Met dank aan Luc van den Weygaert uit Hove.

TOESPRAAK BORMSHERDENKING 13 APRIL 2003 TE MERKSEM

Goede vrienden,

57 jaar geleden, op 12 april 1946, werd de integere idealist en Vlaams-nationalist, August Borms, vermoord door de Belgische staat.

In 1917 ondertekende hij de proclamatie van de politieke zelfstandigheid van Vlaanderen.

Wij kunnen hem niet beter gedenken en eren dan door ons te bezinnen over de strategie om zijn einddoel te bereiken, dat ook het onze is: echt Vlaams zelfbestuur.

Aan onze *bevolking* moeten we uitleggen dat Vlaamse autonomie leidt tot beter bestuur in domeinen die onze mensen aanbelangen zoals gezondheidszorg en ziektekostenverzekering, gezinsbeleid en kinderbijlagen, tewerkstellingsbeleid en werkloosheidsvergoedingen, bejaardenbeleid en pensioenen, verkeersbeleid, justitie enzovoort.

Wij moeten er onze mensen ook op wijzen dat onze ontvoogdingsbeweging genereus en sociaal bekommerd is, zowel binnen als buiten de Vlaamse grenzen, dat Vlaanderen gastvrij is voor vreemdelingen die zich als gasten gedragen, die onze taal leren en onze rechtsregels eerbiedigen, zodat zij zich kunnen integreren en op termijn assimileren zoals de Vlaamse inwijkelingen destijds in Detroit. Een te omvangrijke inwijking en gettovorming moeten echter vermeden worden, want die verhinderen integratie. De overheid moet de inwijking dus beperken tot een bepaald percentage van de oorspronkelijke bevolking en gettovorming helpen voorkomen.

We moeten aan onze mensen, vooral de jongeren, ook zeggen dat onze ontvoogdingsbeweging open staat voor contact, vanzelfsprekend met ons broedervolk de Nederlanders, doch ook met de Walen en andere volkeren in Europa. Wij moeten aan onze jongeren ook uitleggen dat onze beweging, naar goede traditie ontwikkelings samenwerking in de wereld actief ondersteunt; August Borms gaf ons het voorbeeld: hij verbleef vier jaar in Peru voor de reorganisatie van het middelbaar onderwijs aldaar.

Onze ontvoogdingsbeweging is een sociale solidaire beweging. Diezelfde boodschap moeten we overbrengen naar en langs de *media*: de pers, de radio, de televisie en de elektronische media zoals de webstek van onze verenigingen en andere toepassingen van internet, zodat die boodschap de Europese Unie en de wereld bereikt.

Dat onze mensen ook emotioneel aanspreekbaar zijn voor het identiteitsgevoel, bewijst het succes van 'Vlaanderen vlagt' ter gelegenheid van sportmanifestaties. Het ware goed wetenschappelijk onderzoek te doen naar bijkomende mogelijke aanknopingspunten die dat samenhangingsgevoel kunnen in de hand werken.

Er zijn heel wat Vlaamse *politici* in alle politieke partijen die zich inzetten voor onze ontvoogdingsstrijd of er minstens begrip voor opbrengen.

Wij moeten hen ondersteunen en bemoedigen wanneer zij projecten aanbrengen,

richte eenheidsvakbond (*) UHGA (Unie van Hand- en Geestesarbeiders), die poogde de traditionele kleurvakbonden te vervangen. Het geeft een overzichtelijk beeld van de door Delvo uitgestippelde ideeënwereld en geeft tevens een inzicht in de verhouding tussen de kleurvakbonden en de eenheidsvakbond enerzijds en in de spanningen tussen het VNV en de DeVlag anderzijds, die laatste met als inzet de controle over de UHGA.

Over de UHGA werd nog niet zo veel gepubliceerd. De enige werken die ons verder bekend zijn, zijn enkele artikels en een onuitgegeven doctoraatsverhandeling van Wouter Steenhaut, *De Unie van Hand- en Geestesarbeiders. Een onderzoek naar het optreden van de vakbonden in de bezettingsjaren (1940-1944)* (RUG 1983).

Het boek van van Campenhout geeft een meer dan degelijk inzicht in de ideologische evolutie van 'grensganger' Delvo. Hij heeft de uitwassen en misdaden van het nationaal-socialisme veroordeeld, maar stelde als levenslange opvoeder en vormer tevens:

"Ik schaam me niet over mijn leven en ik ga er evenmin prat op. Ik heb gehandeld zoals ik gemeend heb het te moeten doen: menselijk dolend en dwalend. Ik ben uitgegaan om te zaaien, heel vroeg al. Het zaad viel niet altijd in vruchtbare bodem. En het was niet alles koren wat eruit groeide. Er was heel wat kaf. En er woekerde onkruid tussen. Maar is er een gewas te noemen waartussen je niet wieden moet van tijd tot tijd? De hoofdzaak is dat het onkruid de oogst niet overwoekert." (p. 176)

Voor wie meer wil weten over Delvo en de UHGA is dit het aangewezen boek.

Enkele detailkritieken zijn mogelijk: zo wordt de vroegere BOB op pag. 161 omschreven als de Belgische Opsporingsbrigade waar dat Bijzondere Opsporingsbrigade moet zijn.

Luk Dieudonné

(*) Karel van Isacker in zijn voorwoord in DELVO, Edgard, Sociale collaboratie, De Nederlandsche Boekhandel, 1975.

VAN CAMPENHOUT, Frans, *Edgard Delvo. Van marxist en demanist naar Vlaams-nationalist*, Eigen beheer, Dilbeek, 2003, 239 pp., ill.

Te bestellen door overschrijving van 19,50 € op rekeningnummer 000-0852214-69 van Frans van Campenhout, 1700 Dilbeek.

WACHTPOST

tijdschrift van de Vriendenkring FW – WB – JK – VI.Flak

Inlichtingen: p/a Dries Timmermans,
Turnhoutsebaan 190/3A bus 2, 2140 Borgerhout

(ruiladvertentie)

wat haast een automatisch interesse impliceert voor stromingen en figuren die het nationale met het sociale combineren. Zoals het een daensist past overigens.

Edgard Delvo werd te Gent geboren in een socialistisch milieu en kon reeds kort na de voltooiing van zijn onderwijzersopleiding aan de slag als corrector en vertaler in de plaatselijke socialistische Volksdrukkerij. Na lezing van *De psychologie van het socialisme* (1926), waarin de socialistische voorman Hendrik de Man afrekende met het marxisme, zag ook Delvo in dat het socialisme meer is dan louter een strijd voor materiële lotsverbetering.

In 1928 werd Delvo Vlaams secretaris van de socialistische Centrale voor Arbeidersopvoeding en in 1934 secretaris-generaal van de Belgische centrale. Nadat hij zich inschakelde in de Mans propaganda voor het 'Plan van de Arbeid' werd hij in de BWP, net als partijvoorzitter Hendrik de Man zelf, een controversiële figuur. Ook weer net als de Man meende Delvo na de Duitse inval dat Duitsland de oorlog gewonnen had, maar anders dan de Man zag Delvo *"in het nationaal-socialisme een alternatief voor de verworpen democratie dat traditionele waarden als arbeid, gehoorzaamheid en plichtsbesef in eer had hersteld en een antwoord had gegeven op de sociale en economische problemen van de jaren dertig"* (p.233). Delvo koppelde zijn ethisch socialisme aan het volksnationale samenhorigheidsgevoel en koos in tegenstelling tot de belgicist de Man resoluut de collaboratiekaart. In zoverre zelfs dat hij de totale collaboratie verdedigde wat hem uiteindelijk, nadat de VNV-leiding steeds meer krediet verloor bij de Duitsers, dreef naar het kamp van de DeVLag/SS. Logisch gevolg daarvan was dat hij na de vlucht naar Duitsland in september 1944 als 'gevolmachtigde voor Sociale zaken en Economie' werd opgenomen in de Vlaamsche Landsleiding, door de DeVlag opgezet als een soort Vlaamse regering in ballingschap.

Na de Duitse nederlaag leefde Delvo dertig jaar ondergedoken in Duitsland, onder diverse namen en met uitoefening van ontelbare beroepen. Als ter dood veroordeelde kon hij slechts in 1974 terugkeren, waarna hij drie werken publiceerde:

- *Sociale collaboratie. Pleidooi voor een volksnationale sociale politiek* (1975), dat de publicatie is van een onuitgegeven manuscript uit 1944 waarin Delvo zijn sociaal-economische visie uiteenzette;

- *De mens wikt... Terugblik op een wisselvallig leven* (1978), memoires;

- *Democratie in stormtij. Democratisch socialisme in de crisisjaren dertig* (1983).

Voornamelijk na de publicatie van het eerste werk werd Delvo een veelgevraagde spreker voor ontelbare vormingsavonden en voordachten bij de meest verscheiden verenigingen van Voorpost en NSV tot de Marnixring en de Orde van den Prince.

Het boek van van Campenhout kan ingedeeld worden in drie delen: de vooroorlogse socialistische periode, de nationaal-socialistische oorlogsperiode en de jaren na de oorlog. De oorlogsperiode bevat drie hoofdstukken: "In de Raad van leiding van het VNV", "Unie van Hand- en Geestesarbeiders" en "De Vlaamse Landsleiding".

Een van de langste en ongetwijfeld ook het belangwekkendste hoofdstuk in dit boek is gewijd aan de in 1940 *"grotendeels op initiatief van Hendrik de Man opge-*

die onze ontvoogding naderbij brengen, en hen stimuleren om wettelijke initiatieven te nemen.

Daarbij moeten we een onpartijdige houding aannemen en volgens de traditie van godsvrede samenwerken met allen die de Vlaamse belangen verdedigen. August Borms deed het ons voor: in 1911 stichtte hij de 'Groeningherwacht', een samenwerkingsverband voor flaminganten van verschillende politieke opinie; op de redactie van *Het Vlaamsche Nieuws* werkte hij in 1915 niet alleen samen, doch sloot hij als diep-gelovig katholiek, ook vriendschap met de vrijzinnige dichter Raf Verhulst; in de woelige jaren vóór de tweede wereldoorlog tenslotte was hij er altijd bezorgd voor, de eensgezindheid te helpen bewaren onder de Vlaams-nationalisten.

Het 'cordon' dat Franstalige politici en het establishment ons nu sinds jaren willen opdringen schaadt de Vlaamse belangen. Wij wijzen dat cordon af. Wij hebben geen zelf-castratiecomplex, evenmin als de Franstaligen die samenwerken met het FDF.

Met het zicht op de volgende legislatuur hebben de Vlaamse politici twee hefboomen: mogelijke weigering van regeringsvorming en weigering van bijkomende financiering voor Brussel. Daarvan moeten ze gebruik maken om Vlaamse eisen binnen te halen o.a. de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, het statuut en de werking van Brussel, de sociale zekerheid.

Franstalige politici en media schuwen de diabolisering van Vlamingen niet, zelfs tot bij de Europese Unie. De enige taal die zij begrijpen is even hard terugslaan, wanneer zij een Vlaamse zangeres willen broodroven of een Vlaamse politieke partij voor de rechter dagen op basis van de antidiscriminatiewet.

Indien we geloofwaardig willen zijn bij de bestuursleden en de leden van *onze verenigingen* moeten we genuanceerd zijn: noch ontmoedigend negativistisch, noch euforisch, wel realistisch en hoopgevend.

Over de vraag of we ons doel best bereiken door ons vast te bijten in bepaalde dossiers, zoals de sociale zekerheid, de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde e.a., dan wel door het principe van echt zelfbestuur te benadrukken, is reeds oeverloos gediscussieerd. Wat mij betreft ten onrechte, omdat beide wegen afwisselend, naar gelang de omstandigheden, kunnen bewandeld worden.

Niet alles is kommer en kwel: de confederale strekking in Vlaanderen groeit, niet enkel in het VEV, doch ook in de CD&V en de VLD, weliswaar nog broos doch onloochenbaar als nieuw politiek element.

Omdat August Borms bereid was samen te werken met de Duitse bezetter om Vlaams zelfbestuur te verwezenlijken werd hij tweemaal ter dood veroordeeld: de eerste keer in 1919 na de Eerste Wereldoorlog, de tweede keer in 1946 na de Tweede Wereldoorlog.

Op de veroordeling van 1919 volgde de vrijlating uit de gevangenis in 1929, nadat hij bij een tussentijdse verkiezing in het arrondissement Antwerpen verkozen werd met meer dan 83.000 stemmen.

Na de tweede veroordeling tot de doodstraf in 1946, haalde het Belgisch establishment zijn slag thuis met de executie in april 1946.

In zijn laatste brief aan zijn vrouw schreef August Borms: *"Ik acht mij een werktuig in de handen der Voorzienigheid en denk dat mijn levensoffer nodig is om de*

volkszaak, waar ik mij sedert mijn jeugd aan gewijd heb, te doen zegevieren.”
Zijn laatste woorden waren:
“In houwe trouwe, u Vlaanderen, tot de dood!”, “Geen blinddoek!” en “Dietsland houzee!”.

Korte tijd na de executie dichtte Willem Elsschot:
*“Al werd uw oude romp in allerijl vermoord,
De echo van uw stem wordt door geen schot gesmoord.”*

Wij blijven moed putten uit het offer van August Borms en van alle anderen uit vorige generaties die hun leven gaven of geleden hebben voor het ideaal van echt Vlaams zelfbestuur, zowel in de eerste als in de tweede wereldoorlog, aan welke kant van de strijdlijn zij ook stonden.

Tegenover de haat van de Belgische staat stellen wij de liefde voor ons volk en de trouw die we elkaar beloofden tijdens de depressiejaren 1945-1950 bij de beginnende heropleving van de Vlaamse Beweging. Diep in ons hart geloven wij dat liefde en trouw ons uiteindelijk zullen leiden naar echt zelfbestuur.

Eric Ponette

Na jaren strijd

Hoog streven de dromen,
die naar 't schoonste dwalen.
WAAR ONS VOLK ZAL TRONEN.
Vrij van staatse kwalen.

Groots schitteren gouwen
in de Dietse landen.
Die wij dan herbouwen.
Vrij van staatse banden.

Trots staan nu de scharen,
Voor de zware arbeid.
Om d'oogst te vergaren.
Vrij van een staats beleid.

Blij leven de mensen.
Het straalt uit hun gelaat.
Vervuld zijn de wensen.
Vrij van die staatse staat.

H.H.

worden, “bijna voltooid was” of niet? Fontier meent dat zulk boek helemaal niet op stapel stond, maar is dit echt zo? Er blijft rond de figuur Stubbe dan ook nog heel wat onderzoek te geschieden, zeker nu er toch nog heel wat mensen leven die hem bij leven kenden.

Jaak Fontier deed me een bruikbare suggestie: “*kan één van onze universiteiten een kandidaat in de kunstgeschiedenis met een opdracht belasten?*”

Ik kan de vraag omkeren: kennen onze lezers geen student Kunstgeschiedenis die belangstelling heeft voor de figuur van Stubbe en zich aan een wetenschappelijk verantwoorde biografie wil wagen?

Wie zo iemand kent, mag hem of haar steeds met mij in contact brengen; ik help hem of haar graag op weg!

Roeland Raes

FONTIER, Jaak, *Achiel Stubbe*, VWS-cahiers nr. 214, januari/februari 2003, Welvelgem, 48 pp., ill. Kostprijs: 5 euro. Te bestellen bij Lieve Terrie, Betferkerklaan 187, 8200 Brugge (e-post: ram.lam@compaonet.be).

VAN MARXIST TOT VLAAMS-NATIONALIST

Van de hand van Frans van Campenhout verscheen onlangs de biografie *Edgard Delvo. Van marxist en demanist naar Vlaams-nationalist*.

Edgard Delvo (1905-1999), was een opmerkelijke figuur die vóór de Tweede Wereldoorlog actief was in de rangen van de Belgische Werkliedenpartij (BWP, voorloper van de huidige SPa) en enkele maanden na de Duitse inval in 1940 werd opgenomen in de Raad van Leiding van het Vlaamsch Nationaal Verbond. In maart 1942 nam hij de leiding op zich van de eenheidsvakbond UHGA.

Dat Frans van Campenhout een meer dan gewone interesse heeft voor de 'grensganger' Delvo toonde hij al eerder met een korte biografie van Edgard Delvo in zijn boekje *Dilbeekse figuren* (recensie in *Bormshuis-Broederband*, jrg. 36 nr. 1, januari-februari 1999, pp. 12-13.) en met een artikel over Delvo's poging om in 1979 met een lijst voor de Europese verkiezingen aan te tonen dat België ook het Europese burgerschap poogde af te nemen van vaderlandsloze incivieken. (*Bormshuis-Broederband*, jrg. 35 nr. 6, november-december 1998, pp. 9-12.)

Deze bijzondere interesse kan enerzijds te verklaren zijn omdat van Campenhout en Delvo beiden Dilbekenaren zijn, maar anderzijds is Frans van Campenhout hoofdredacteur van *Daens Vandaag*, het tijdschrift van het Priester Daensfonds,

BERKENKRUIS

maandblad van het St. Maartensfonds

Voor inlichtingen: Postbus 434, 2000 Antwerpen 1

(ruiladvertentie)

Leestips

EEN WAARDIGE PUBLICATIE OVER ACHIEL STUBBE

In *Bormshuis-Broederband* van januari-februari 2002 (39ste jrg. nr. 1) stelde ik Achiel Stubbe voor, "*Priester, Vlaming, kunsthistoricus*". Ik stelde toen voorop, dat Stubbe niet zomaar in de vergetelheid mocht geraken.

Daar is nu een antwoord op: ik heb met veel genoegen de studie van Jaak Fontier *Achiel Stubbe* gelezen, gepubliceerd in de reeks *V.W.S.-cahiers*. VWS staat voor Vereniging van West-Vlaamse schrijvers.

Jaak Fontier, is een gunstig bekende essayist, vooral op kunsthistorisch vlak. Hij schreef tal van essays over bekende kunstenaars (L. Peire, C. Dionyse, V. Gentils), Zenmeditatieboeken, en vertalingen van Friedrich Hölderlin.

Fontier behandelt priester Stubbe strikt objectief: met een (wel érg korte) biografische schets. Dan volgen uitvoerige citaten uit zijn hoofdwerken: *Pleidooi voor kunstonderricht en kunstinitiatie, Rubens, Permeke, Naturalistisch of Mystiek?* En verder van Eyck, Brueghel, Jordaens tot *Madonna in de kunst*.

Dan volgt een beperkte bloemlezing uit alweer *Rubens, Permeke, Van Eyck en de Gothiek, Brueghel en de renaissance en Jordaens en de Barok*.

Daarop volgt nog een uitgebreide bibliografie, zeer volledig voor zover ik dit kan nagaan.

De uitspraak dat "*tijdens de oorlog, de ambitie hem een paar minder goed overwogen stappen deed zetten*" laat ik liefst voor rekening van de auteur. Het gaat hier om het leraarschap aan het 'Radio en Filmtechnisch instituut' te Brussel, en vooral dat Stubbe doceerde aan de Universiteit van Praag. Kunstgeschiedenis allicht.

Is het boekje van Jaak Fontier overigens in positieve toon gesteld, en biedt het een goede eerste kennismaking met de mens en zijn werk, dan blijven nogal wat vragen, waar ik al in mijn artikel naar verwees, onbeantwoord. Zo de vraag of bij Stubbe's overlijden, er nu al dan niet nog een boek, "*dat zijn levenswerk*" moest

DIETSLAND - EUROPA

Proefabonnement 3 nummers: 100 fr.

Rek.nr. 000-0166488-36 t.n.v. Were Di, 2100 Deurne

Inlichtingen: 03 324 41 95

(ruiladvertentie)

LIEFDE VOOR EN TROUW AAN VLAANDEREN

Op 4 augustus 1914 verklaarde Duitsland de oorlog aan België. Met de slogan "*Vlamingen gedenk de Slag der Gulden Sporen*" riep koning Albert I de Vlaamse mannen op dienst te nemen als vrijwilliger bij het Belgische leger. Velen gaven hieraan gevolg in de hoop op eindelijk Vlaamse rechten!

Ook een ambtenaar – oud-officier – van het ministerie van oorlog meldde zich als vrijwilliger. Deze ambtenaar, Jozef van Dingenen, was toen 36 jaar oud (jaargang 1878) en vader van vier kinderen, waarvan de jongste werd geboren in juli 1914. Jozef van Dingenen werd ingelijfd bij het 7de Linierregiment als commandant van een mitrailleurcompagnie. Na de gevechten rond Antwerpen, het fort van Walem (bij Mechelen) en de terugtocht achter de IJzer kwam de grote slag aan de Uniebrug. Het 7de Linierregiment leed er zware verliezen, waarop het werd teruggetrokken om de rangen aan te vullen.

Wanneer de luitenant wist dat zijn manschappen in de meerderheid Vlaamstalig waren gaf hij steeds zijn bevelen in het Vlaams. Dat dit in die tijd niet door de hogere legerleiding in dank werd afgenomen ligt voor de hand!

Op een morgen sprak de luitenant de groep in het Vlaams toe, toen plots een soldaat een bekend Vlaams liedje begon te fluiten. De luitenant, waarschijnlijk meer verbaasd dan boos, vroeg: "*Wie float daar?*" Wat had men anders verwacht dan complete stilte!

Als gedisciplineerd militair volgde de gekende maatregel: "*Indien de fluiters zich niet voor de middag meldt, krijgt iedereen straf.*" Aan de onderofficier gaf hij de opdracht een onderzoek in te stellen om de dader op te sporen. In de loop van de voormiddag kwam de sergeant terug en zei: "*De man die daarstraks tijdens uw toespraak gefloten heeft, heeft zich vrijwillig gemeld.*" Hierdoor verviel dus de gemeenschappelijke maatregel.

"*En wie is het*", vroeg de luitenant. "*Een vreemde vogel, een soort artiest met een Engelse naam, een nieuweling*", meldde de sergeant. "*Stuur hem eens bij me*", zei de luitenant.

Enige tijd later meldde de 'zondaar' zich in het kantoor van de luitenant. Op de vraag naar zijn naam bleek de soldaat te luisteren naar de naam Joe English. Op de vraag waarom hij *Mijn Vlaanderen heb ik hartelijk lief* was beginnen fluiten, antwoordde de soldaat: "*Luitenant, ik was zo verbaasd toen ik deze morgen een officier onze eigen taal hoorde spreken dat ik van emotie, zonder het zelf te weten ben begonnen fluiten.*"

De commandant was op zijn beurt zo verbouwereerd dat ook hij niet direct wist wat antwoorden. Hij wilde de soldaat wegsturen, toen deze vroeg: "*Mag ik om het goed te maken, en ook uit dankbaarheid, uw portret schilderen?*"

Zo kwam het op de volgende pagina afgebeelde schilderij tot stand.

Bij het einde van de oorlog had de officier reeds zijn plaats als ambtenaar terug ingenomen. Jozef van Dingenen had intussen contact gehouden met Joe English tot deze op 31 augustus 1918 te Vinkem overleed.

Als ambtenaar bij het ministerie van oorlog (later landsverdediging), het meest franskiljonse departement in de regering, werd hij:

- medestichter en voorzitter van de Bond van Vlaamse Ambtenaren;
 - bestuurslid van de VOS-afdeling Vilvoorde;
 - medestichter en landelijk voorzitter van de Vlaamse Voetbalbond, dit uit reactie op de fransdolle 'Union belge de Football'.
- Hij overleed in 1953 te Kortenberg en rust onder een Heldenhuldezerkje.

Mijn peter, want dat was Jozef van Dingenen, hield mij steeds voor ogen trouw te blijven aan de Vlaamse zaak. Hij citeerde daarbij steeds het getuigenis van Cyriel Verschaeve tijdens het Bormsproces in 1919: "*Verraad is het verkopen van een liefde voor lagere doeleinden.*"
Ik ben het nooit vergeten.

De herinnering is een paradijs waar men u niet kan verdrijven.

Hugo Jozef van Dingenen
Voorzitter Bormshuis

GULDENSPORENHERDENKING MECHELEN

- 14 u. Herdenking Jef Denijn (Onder den Toren)
- 14.30 u. Beiaardconcert i.s.m. het Antwerps Thebaans Kwartet
- 15 u. Plechtigheid aan het Boerenkrijgmonument (zijkant Sint-Rombouts) met toespraken door o.m. burgemeester Bart Somers en Ward Steffens, voorzitter Guldensporenkomitee; bloemenhulde en optreden SMF-Scheldekoor.
- 15.40 u. Gelegenheidsactiviteiten i.s.m. de stad Mechelen.
- 18 u. Deuren Stadsschouwburg voor het avondprogramma
- 19 u. Radicaal avondprogramma m.m.v. SMF-Scheldekoor, Prof. Eric Ponette, Hector van Oevelen (poëzie), Mieke Callaerts (bindteksten) en Peter de Roover (strijdrede).

Voorverkoop en Plus-3-pas: 6,50 €.
Kassa: 7,50 €.

Bestellingen door overschrijving op rekening 414-0018211-11 t.n.v. Guldensporenkomitee Mechelen met vermelding van "*GS-herdenking 11/07/03 + (aantal) personen*".

Betaalde kaarten kunnen afgehaald worden vanaf 18 u.

Informatie: Ward Steffens: tel./fax 015 33 72 33 – GSM 0497 486 476 – e-post guldensporenkomitee.mechelen@pandora.be.